

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ У ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

*Замороз І. М.,
здобувач вищої освіти академічної групи Мен-3/2,
Миколаївський національний аграрний університет*

Поняття інвентаризації завжди є актуальним для усіх підприємств (організацій), що ведуть господарську діяльність, у тому числі і торговельних. Проте, вивчення цієї теми дає підстави стверджувати, що необхідно більше уваги приділяти саме якісному процесу проведення інвентаризації, в якому зацікавлені перш за все власники торговельних підприємств.

Відповідно до наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та і зобов'язань» від 02.09.2014 року №879 інвентаризація, юридичними особами та представництвами іноземних суб'єктів господарської діяльності, проводиться з метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства. Наявність, стан, відповідність критеріям визнання і оцінка активів і зобов'язань перевіряється і документально підтверджується саме під час проведення інвентаризації [1].

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» №996-ХІV від 16 липня 1999 року у статті 10 визначає, що для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства зобов'язані проводити інвентаризацію активів і зобов'язань, під

час якої перевіряються і документально підтверджуються їх наявність, стан і оцінка. Також зазначеним нормативним документом встановлено, що власник (керівник) підприємства визначає об'єкти і періодичність проведення інвентаризації, крім випадків, коли її проведення є обов'язковим згідно з законодавством [2].

Науковці зазначають, що організація і проведення інвентаризації відбувається за декількома етапами. Зокрема, Пархоменко В. М. окреслює такі основні етапи: організаційно-підготовчий, технологічно-документальний, порівняльно-аналітичний та результативний (підсумковий) етапи [3].

Вважаємо, що при організації і проведенні інвентаризації у торговельних підприємствах виділення тих чи інших її етапів залежить від бачення головного бухгалтера і власника. Головним завданням виділенням етапів інвентаризації повинно бути досягнення мети її проведення, а при організації інвентаризації товарів є доцільним враховувати особливості торговельної діяльності.

У роботі Жадько К.С., Васильєва В.Р. та Шинкаренко К.Е. зазначаються особливості організації інвентаризації на підприємстві роздрібної торгівлі, зокрема: велика кількість співробітників, які безпосередньо приймають, зберігають і реалізують товар; велика тривалість роботи торговельного підприємства протягом дня; колективна матеріальна відповідальність за матеріальні і грошові цінності [4].

На оптових торговельних підприємствах інвентаризація також має свої особливості. Так, інвентаризація у оптовій торгівлі відрізняється від роздрібною високою трудомісткістю, важкими умовами проведення та складністю інвентаризаційних робіт. Багатоцільовий характер інвентаризаційних робіт полягає у перевірці фактичної наявності цін, якості товарів, а також дотримання правил організації матеріальної відповідальності [5].

Наразі одним із дієвих інструментів уникнення проблем при проведенні інвентаризації, підрахунку залишків є налагоджений автоматизований облік товарів як у оптовій, так і роздрібній торгівлі за допомогою спеціальних програм, зокрема [ERP FOSS](#), Система jSolutions, BAS «Роздрібна торгівля» та інші [6, 7, 8]. Крім того такі програми можуть інтегруватися з [касовими апаратами](#), сканерами штрих-кодів, принтерами чеків та іншими допоміжними сервісами у сфері торгівлі (банк, пошта тощо).

Висновок. Основними особливостями інвентаризації у торговельних підприємствах на нашу думку є утруднення умов проведення інвентаризації, що зумовлено дотриманням правил організації матеріальної відповідальності, великою номенклатурою товарів, обов'язковою перевіркою фактичної наявності їх цін, а також якості. В умовах сьогодення актуальним в обліку товарів постає використання спеціалізованих програм, що дозволяють не тільки автоматизувати облік товарних запасів на складах магазинів, облік грошових коштів в касах магазинів, а також загалом автоматизувати бізнес-процеси торговельних підприємств.

Література:

1. [Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879/](#) Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 №996 – XVI ; станом на 14.07.2020. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення : 01.02.2021).
3. Інвентаризація – інструмент забезпечення достовірності фінансової звітності. / В. М. Пархоменко URL: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/4357> (дата звернення: 05.02.2021).
4. Жадько К. С., Васильєва В. Р., Шинкаренко К. Е. Проблемні питання інвентаризації роздрібною торгівлі. *Молодий вчений. Сер. Економіка*. 2016. Вип. 12 (39). С. 739-742.
5. Бухгалтерський облік у торгівлі та ресторанному господарстві : навч. посіб. / [Куцик П. О. та ін. Львів: Магнолія – 2006, 2010.- 504 с.](#)
6. Компанія ФОСС-Он-Лайн : сайт. URL: <https://erp.foss.ua/>
7. Компанія jSolutions : сайт. URL: <https://jsolutions.ua/ua>
8. Українська софтверна ІТ компанія "TQM systems" : сайт. URL: <https://tqm.com.ua/ua/company/about>

*Науковий керівник – Козаченко Л.А.,
канд. екон. наук, доцент кафедри,
Миколаївський національний аграрний університет*